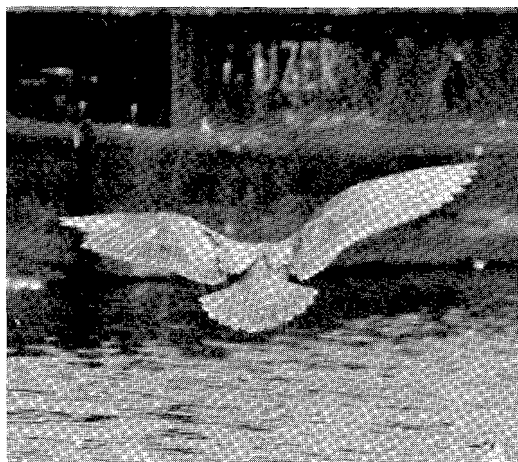

Figuur 1. Kleine Burgemeester, 16 december 1983, Amsterdam (Gerard van Gool). Iceland Gull *Larus glaucoides*.

ment is afgezet, zodat de toppen donkerder werden. Daarna zijn blijkbaar de veren in de normale snelheid verder gegroeid.

Dit is het derde geval van de soort voor Amsterdam (*Ardea* 32: 240, *Limosa* 42: 57). In het winterhalfjaar 1983/84 werden ook elders in Nederland Kleine Burgemeesters vastgesteld (o.a. *Dutch Birding* 6: 32-33). Wij danken C. S. Roseelaar voor hulp bij het schrijven van deze mededeling.

Summary *Iceland Gull* *Larus glaucoides* with two short primaries

On 6 December 1983 an Iceland Gull was discovered in Amsterdam, which had two short primaries (P7, P8) in the left wing (fig. 1). Three weeks later the situation had not changed. It is suggested that the anomaly has been caused by an accident while the bird was still a downy young.

The bird was the third record of the species for Amsterdam and one of the Iceland Gulls recorded in the Netherlands that winter.

Literatuur

- CRAMP S. & SIMMONS K. E. L. (eds) 1983. The birds of the Western Palearctic, 3. Oxford University Press, Oxford.
- GRANT P. J. 1982. Gulls: a guide to identification. Poyser, Calton.
- INGOLFSSON A. 1970. The moult of remiges and rectrices in Great Black-Backed Gulls *Larus marinus* and Glaucous Gulls *L. hyperboreus* in Iceland. *Ibis* 112: 83-92.

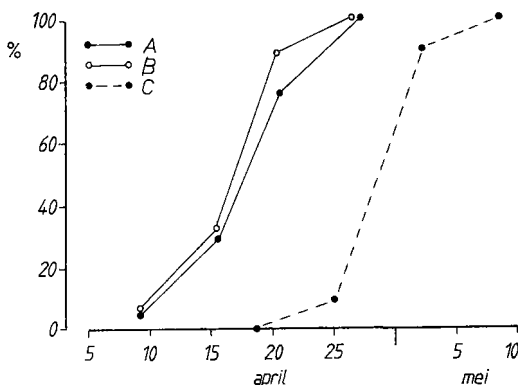
A. H. V. Eggenhuizen, R. Claeszenstraat 76¹, 1056 WR Amsterdam
G. W. J. van Gool, Cleopatrastraat 7, 1183 CT Amstelveen

Late aankomst en sterke toename van Kramsvogels *Turdus pilaris* als broedvogel in Zuid-Limburg in 1984

In 1984 werd in Zuid-Limburg wederom een inventarisatie verricht van broedende Kramsvogels (voor een beschrijving van gebied en methode, zie Hustings & Ganzevles 1984).

Het viel op dat de Kramsvogels zeer laat terugkwamen uit de winterkwartieren. Normaliter komen de vogels in de tweede helft van maart op de broedplaatsen aan; half april is dan meer dan de helft van de paren al begonnen met de eileg. Dit jaar echter waren vóór half april nog nauwelijks Kramsvogels op de broedplaatsen aanwezig. Pas vanaf half april kwamen ze massaal aan en werd direct begonnen met de nestbouw; de aankomst bleef tot in mei doorgaan (figuur 1). Vermoedelijk was de late aankomst een gevolg van een lang aanhoudende periode met slecht weer in de zuidelijke helft van Europa, en van veelal oostelijke of noordelijke windrichtingen (tegenwind!) op hogere breedte.

Het is opmerkelijk dat de opbouw van de broedpopulatie vrijwel synchroon verliep in de boomgaard en het populierenbos. De broedplaats op het kerkhof, waar werd gebroed in diverse soorten loofbomen, werd daarentegen later bezet. Dit wijst erop dat hoogstamboomgaard en populierenbos, die tot nu toe steeds het

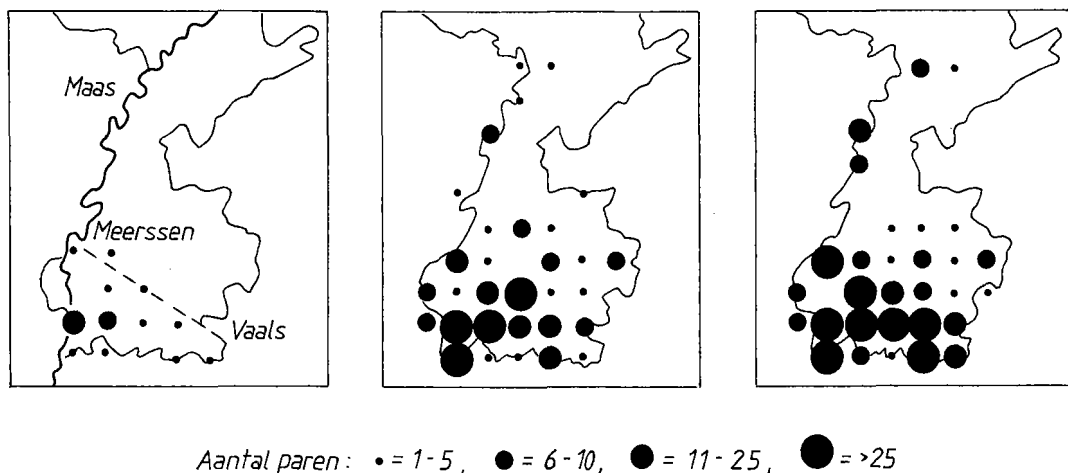

Figuur 1. Aankomst van Kramsvogels op drie broedplaatsen in Zuid-Limburg in 1984, gemeten als het aantal paren dat begonnen is met de nestbouw. (A) populierenbos Eijsden ($n = 21$), (B) hoogstamboomgaard Gronsvelt ($n = 26$) en (C) kerkhof Margraten ($n = 14$). Arrival of Fieldfares (expressed as percentage of pairs that has started nest building) in South Limburg in 1984. (A) poplars ($n = 21$), (B) orchard ($n = 26$) and (C) cemetery ($n = 14$).

1975-1977

1981-1983

1984

Figuur 2. Aantal broedparen per atlasblok van $5 \times 5 \text{ km}^2$. Number of breeding pairs in $5 \times 5 \text{ km}^2$ squares.

merendeel der Zuidlimburgse broedparen herbergden, nog steeds de voorkeur hebben boven de overige biotopen.

In 1984 werden 516-531 broedparen geteld, hetgeen aanmerkelijk meer is dan de 343-351 paren in 1983. De verspreiding evenwel bleef globaal dezelfde als in 1983, al kon wederom geconstateerd worden dat de gebieden tussen de oorspronkelijke vestigingskernen verder opgevuld raakten. De toename bleek grotendeels plaats te hebben gevonden ten zuiden van de lijn Meerssen-Vaals, gebieden die reeds lang goed bezet waren. Ten noorden van deze lijn blijft de soort schaars en verloopt de uitbreiding moeizaam. Wel lijkt er een tendens aanwezig om via het Maasdal naar het noorden op te rukken (figuur 2).

De gemiddelde koloniegrootte was gelijk aan die in 1983 (tabel 1). Blijkbaar is de toename vooral een gevolg van een toename van het aantal kolonies geweest, en niet van het groter wor-

den van reeds bestaande kolonies.

Het aandeel dat in populierenbos broedt, nam licht toe van 37.4% in 1983 naar 40.0% in 1984, dat in hoogstamboomgaarden bleef gelijk, namelijk 41.6% in 1983 tegen 41.9% in 1984. De verwachte stijging van het aandeel dat in andere biotopen broedt, bleef uit, namelijk 21.0% in 1983 en 18.1% in 1984.

Summary Late arrival and increase of Fieldfares *Turdus pilaris* in South Limburg in spring 1984

Due to a prolonged period of bad weather in spring 1984, Fieldfares arrived from mid April onwards (fig. 1), which is several weeks later than usual. The population increased from 343-351 pairs in 1983 to 516-531 pairs in 1984. The distribution was the same as in 1983, although the tendency to fill up the area between the former strongholds continued. Nevertheless, the bulk of the increase took place in the same area where the Fieldfares were already numerous for several years (fig. 2). Colony size was similar to that in 1983 (tab. 1). Compared to 1983, no changes in habitat choice occurred.

Literatuur

HUSTINGS F. & GANZEVLES W. 1984. Aantallen, verspreiding en broedbiologie van de Kramsvogel *Turdus pilaris* in Zuid-Limburg. *Limosa* 57: 37-42.

Tabel 1. Procentuele verdeling van Kramsvogels naar koloniegrootte in 1983 en 1984. Percentage of Fieldfares breeding in colonies of different sizes in 1983 and 1984.

Koloniegrootte ¹ Colony size ¹	1983	1984
1	7.9	7.0
2-5	29.9	28.7
6-10	24.9	28.8
> 10	37.3	35.5
Gemiddelde Mean	4.43	4.41
Aantal kolonies Number of colonies	77	117

¹ in paren in pairs

F. Hustings & W. Ganzevles, p/a Sweelinckstraat 14, 6411 TK Heerlen